

Dokument nr. 8:32

(2001-2002)

Forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Andersen, Øyvind Korsberg, Per Roar Bredvold og Per Sandberg om at skogeiendommer der det har oppstått høy konfliktgrad mellom grunneiere og vernemyndigheter tas ut av planen for opptrapping av barskogvernet

Til Stortinget

Bakgrunn

I St.meld. nr. 40 (1994-1995) om opptrapping av barskogvernet fram mot 2000 er prinsippene for gjennomføringen av barskogvernet nedfelt. Verneprosessen er imidlertid ikke avsluttet, men pågår fremdeles i deler av landet. Enkelte steder har det oppstått svært høy konfliktgrad mellom grunneier og vernemyndigheter.

Noen eiendommer har fått så store arealer foreslått vernet at det er ødeleggende for mulighetene til å fortsette som selvstendige driftsenheter. Et eksempel som kan nevnes her er Haugsjå Gård i Aust-Agder der rundt en firedel del av de produktive arealene er foreslått vernet.

Enkelte grunneiere har på det sterkeste motsatt seg de foreslåtte verneinngrepene som omfatter deres eiendom. Mange føler seg imidlertid utsatt for bunnløs maktesløshet overfor myndighetenes fremferd og arroganse når den gården generasjoner har levd av plutselig risikerer å få vernet betydelige arealer slik at driftsgrunnlaget for gården forringes vesentlig.

I visse tilfeller vil verneinngrepene medføre en så vesentlig marginalisering av driftsgrunnlaget at mulighetene for næringsdrift er vesentlig redusert. Dette vekker stor fortvilelse hos dem dette angår.

Det har derfor oppstått det man beskriver som maksimal konfliktgrad mellom grunneier og vernemyndigheter enkelte steder.

Den bestemmelse i lovverket som gir hjemmel for verneinngrep er § 8 i lov om naturvern 19. juni 1970. Her står det at under visse forutsetninger «kan» et område fredes som naturreservat, det står ikke «skal». I slike lover som gir forvaltningsorganer kompetanse til å vedta inngrep i den private eiendomsrett, skal det foretas en grundig avveining av verneverdiene målt opp mot de næringsmessige

ulempene vernet vil medføre. Denne avveiningen mellom verneverdier og næringsmessige ulemper synes ikke å blitt tilstrekkelig ivaretatt i enkelte vernesaker. Verneinteressene alene synes oftest å være avgjørende i argumentasjonen for vern uten tilstrekkelig oppmerksomhet rundt de driftsmessige eller økonomiske konsekvenser.

I St.meld. nr. 40 (1994-1995) om barskogvernet er det lagt klare premisser for i hvilke tilfeller verneinngrep bør unngås. I denne stortingsmeldingen står det følgende: «noen områder er uaktuelle på grunn av høy konfliktgrad». Med andre ord slås det fast i stortingsmeldingen for barskogvernet at i de områder der det oppstår høy konfliktgrad skal verneinngrep unngås.

Men på tross av denne helt klare føringen i den aktuelle stortingsmeldingen om å unngå å foreta verneinngrep i områder der det oppstår høy konfliktgrad, så arbeider direktoratet iherdig videre med å verne eiendommer der nettopp konfliktgraden er svært høy.

Dette er i strid med stortingsmeldingens intensjoner!

Intensjonene om å unngå verneinngrep i saker der det oppstår høy konfliktgrad skal ikke ignoreres av et underliggende forvaltningsorgan som Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning synes å forestå utredningsarbeidet i forbindelse med utvidelse av barskogvern uten å ta tilstrekkelig hensyn til hva stortingsmeldingen har lagt av overordnede premisser for hvorledes man kan foreta barskogvern.

Konstitusjonelt sett er det uheldig dersom et underliggende forvaltningsorgan ikke tar tilstrekkelig hensyn til hva som er gitt klart uttrykk for i en stortingsmelding som er behandlet av Stortinget.

Stortingets intensjoner i barskogmeldingen må følges opp slik at eiendommer hvor det har oppstått høy konfliktgrad er uaktuelle å verne. Stortinget ber derfor Regjeringen om å sørge for at dette finner sted.

Forslag

På bakgrunn av dette fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen sørge for at St.meld. nr. 40 (1994-1995) følges opp slik at eiendommer der det har oppstått høy konfliktgrad mellom grunneiere og myndigheter i synet på barskogvernet tas ut av verneplanen og at de foreslåtte verneinngrepene således ikke blir gjennomført.

17. desember 2001